

ANGELUS

35.

Zpravodaj farností Hustopeče nad Bečvou, Špičky, Černotín a Bělotín

Vydává P. Jan FRANTA pro vnitřní potřebu farností

11. září 2011 – 24. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Co nám dá osvobozená česká žena?

Přednáška Msgra Dr. Antonína Stříze, proslovená dne 17. října 1945

Draží bratři a sestry,

v tomto čísle Angelu se zamyslíme nad vznešeným úkolem ženy. Průvodcem nám bude Dr. Stříž (1888–1960) vyšehradský kanovník, překladatel a mimo jiné také skvělý kazatel. Původně jsem vám chtěl z této přednášky zde otisknout jenom výtah, ale pro brillantní způsob myšlení a skvělý sloh Dr. Stříže předkládám vám přednášku celou. V tomto čísle najdete její polovinu a příště její dokončení, které bude také korespondovat s papežským dokumentem o výchově.

Jak dychtivě jsme v době útisku, poroby a krveprolívání minulých let toužili po osvobození a míru! Jak jsme hltali každou zprávičku z Londýna, oznamující zastavení nacistického postupu a úspěchy spojenců! Jak jsme jášali při první invazi do Afriky a při další na evropskou půdu! V té době vyjádřil se zástupce neutrálního státu, že v Praze už není v noci zatemněno, poněvadž každému Čechu svítí oči jako reflektory!

Slitováním Božím jsme se dočkali osvobození! Jak se nám ulevilo! Co to bylo radosti a nadšení! Již dávno před těmi dny, kdy červánky svobody se ukazovaly na obzoru, živě jsme si kouzlili před zraky obraz života, jaký si vytvoříme po setřesení pout poroby. Jak milé, srdečné bude vše v naší domovině! Jak krásně se rozvine obětavost, jež za útisku se zrodila v podzemí a tak hrdině se projevovala pod samými spáry krutého upíra! Jak radostný život si vytvoříme! Jak oddaně budeme pěstovati ty dříve zanedbávané vyšší nadsmyslové hodnoty, jejichž cenu jsme poznali v těch nejtěžších chvílích!

Ale po hříchu brzy po prvním opojení dostavilo se jakési rozčarování. Úplná válečná kapitulace nepřatel nebyla zažehnáním všech běd. Poznalo se, že vojna a mír nejsou pojmy tak výlučné jako tma a světlo, nebo aspoň, že po dlouhé noci také svítání nového dne trvá dlouho. Umlkla děla, ustaly nálety, ale mír

teprve se rodí, a to dlouho a ne bez porodních bolestí a úzkostí. A po zdolání vnějšího nepřítele, jaká nebezpečí se vynořila na domácí půdě! Rozbita byla sice střediska válečného potenciálu, odzbrojeni byli nepřátelé, ale ukázalo se, že zbyla nebezpečná kulometná hnízda jiného druhu, v těle národa, že vězí skryté nálože výbušnin, jež začaly ohrožovat domácí mír. A neblahé výlevy bezmezné sobeckosti, neurvalé chamtvosti se provalily do hospodářského a společenského života. Mnozí užili dosyta kletby práce ve válečném nasazení, ale představovali si, že doba poválečná bude doba povalečná a vyhýbají se všední práci, zato však honosně pěstují práci nedělní. Osvobození od zákonů okupantských rozšířili na osvobození ode všeho řádu, práva a spravedlnosti. Z toho stavu se pochopitelně rodí neklid, obavy a úzkosti, normální běh života je stále rozrušen a shledává se, že pravé osvobození — takové, o jakém jsme snili — nenastalo a tím také, že nenastal pravý mír, po jakém jsme toužili.

Sv. Augustin definuje mír slovy: *tranquillitas ordinis*, t. j. klidný, nerušený řád. V živém ústrojí musí vládnout řád, každá složka musí věrně vykonávat své funkce ve vztahu k celku; selhává-li, působí to rušivě na vývoj celého ústrojí. Tedy ve společenském a národním organismu každý musí vykonávat svou funkci, ať se zdá sebe podružnější a ne svůj úkol zanedbávati a osobovati si úkoly jiné nebo do nich rušivě zasahovati. Tedy každý na své místo, na své, ne na cizí, každý k tomu úkolu, který mu Prozřetelnost Boží vytakla a z něhož se mu bude odpovídati. Tak se teprve dospěje k onomu klidnému řádu, k pravému míru.

Naši muži, kteří za války přinášeli veliké oběti a vypjali své síly ať v zahraničním nebo domácím odboji, v útrapách žalářů nebo doma v práci duchovní a tělesné, aby národu udrželi hodnoty nezbytné k životu, mají ještě tento velký úkol před sebou. Ten úkol si musí jasně uvědomiti a o jeho splnění usilovati, potírajíce v sobě i ve svém okolí vše, co by hatilo a mařilo tyto ušlechtilé snahy.

A co naše ženy a dívky? Ty zakusily sobě tíže poroby snad více než mužové, již pro vrozenou větší citlivost a slabší odolnost. Dívky odsuzovány k nepřiměřeným a namáhavým pracím nočním, odvlékány do Reichu, kde ohrožováno jejich zdraví a čest, manželky a matky v stálých úzkostech, jak vystačiti s přídely, jak opatřiti balíčky pro muže a syny v pracovních táborech a vězeních, stále v obavách o manžely, po nichž slídilo Gestapo a konečně tolik žen, jimž netvorové nacističtí umučili muže a syny a zničili životní štěstí.

Naše ženy a dívky po osvobození z hrůz války ještě také touží po osvobození z vazeb přídělového hospodářství, aby konečně mohly ošatit a obout sebe a své děti, zatopit si v bytě a postavit něco vydatného na plotnu.

Ale ještě mnohem vážnějšího osvobození potřebuje žena — osvobození duchovního z pout vnitřních i vnějších. A volala-li duše ženy úpěnlivě po osvobození, ať nyní nepovolí ve svém úsilí, dokud se neprobojuje k svobodě dokonalé.

Jaká morální pouta svírala a svírají ženy a dívky? Ta pouta, o nichž se soudilo, že to budou záchranná pouta, jež vymaní ženu, jak se tvrdilo, z nedůstojného ponížení, a povznesou ji k volnému životu. Již v minulém století se vynořilo heslo »emancipace ženy« a nejen u žen nacházelo mocnou odezvu, ale i četní muži z oboru filosofie, umění a politiky — a hlavně muži stali se průbojnými borci tohoto hnutí. Oč běželo? Postaviti ženu zcela a ve všem na roveň muži, aby všude měla přístup, ve všech oborech se uplatnila stejně jako muž. Poněvadž ve všem vládla snaha o pokrok, nekladlo se téměř překážek tomuto hnutí, jež se jevilo zřejmě pokrovkové. A ne-li již dříve, po první světové válce viděli jsme tyto snahy již plně uskutečněny. Ženy ve všech úřadech, ve všech oborech škol, ve sněmovnách, v kavárnách. Dívka byla dokonale emancipována ze zaostalých názorů dřívějších matek, vymaněna z dozoru a průvodu matčina, potlačeny byly někdejší mravopočestné předsudky, dívka mohla klidně s hochem do zábav a na cesty. Strhány byly přehradы oddělující dívky od hochů a umožněno kamarádství, je-muž ovšem se dávala přednost proti starému pravidlu: »Hoši s hochy, dívky s dívkami!« A důsledně ovšem nesmělo se viděti nic neslušného v tom, chodí-li dívka s hochem na tramping a do chat.

Dívky a ženy si mohly blahopřát, že jim emancipace dopomohla k této nespoutané a všechnné rovnosti s muži. Ale v tomto zrovnoprávnění vězel také nejeden osudný háček. Mnoho dívek a žen krvavě doplatilo na ty vábivé výhody. Jeví se v nich totiž něco tak ošemetného, jako ve slibu, jímž lákal pokušitel první ženu v ráji, ano, zdá se, že právě duch pýchy nabízel ženě onou emancipaci to, co by jí Bůh byl dal jinou cestou. Tehdy namlouval had Evě: »Budete jako bohové!«

zalahodilo, že sáhla dychtivě po nabízené rovnosti.

Ale muž jenž přál emancipaci ženy, emancipoval též sám sebe. Emancipoval se od úcty k ženě. Dopřál jí stejná práva, ale v tom byl též nevyslovený důsledek: stejně povinnosti. Dívko budeš mít přístup do všech škol, ale budeš tam dřít podle učebních osnov, při nichž se nepřihlíželo na zvláštní tělesné i duševní založení dívky. Otevřou se ti všecky úřady, ale potáhneš stejně

Moderní ženě
nenamhouval
duch pokroku:
»Budeš jako
Bůh!« neboť
moderní doba
již po Bohu
netoužila
a vyhostila jej
ze svých snah.
Moderní ženě
řekl had:
»Budeš jako
muž!« A to jí

jako muž, bez ohledu na úkoly mateřství. Budeš volně ukazovat své půvaby a poutati na sebe dychtivé zraky mužů v kancelářích, na parketech barů a v lázních, ale jak snadno se obdivovatelé k tobě připoutají, tak snadno se odpoutají. A kdy se odpoutají? Jakmile ukončí vzplanutí vášně, jemuž jsi obětovala to, co máš nejvzácnějšího. Dívko, ženo, volně se všude pohybující, budeš obdivována, budeš zbožňována. Ale jak dlouho? Dokud si uchováš zdraví a krásu. Snad ještě vadnoucí půvab se dá známými prostředky udržeti. Ale běda, jakmile se jeho ztráta již nedá zastřít, nebo až nemoc tě navštíví! Veta po veškeré lásce a přízni. Jsi odloženou veteší, odkopnutou překážkou. Muž je emancipován od úcty k ženě. Ale také emancipován od povinnosti k ženě. Že jsi jeho manželkou a matkou dítěte? Takové staromodní úvazky neplatí. Věrnost? To by byla překážka svobody, kterou si emancipovaný muž nedá vzít.

A tak bohorovná moderní ženo náhle po dočasném omámení stojíš zde opuštěna, zhrzena, ponížena. Jsi v horším postavení, než dokud slovo emancipace nebylo známo. A že by ti obnovená národní svoboda přinesla osvobození z tohoto ponižujícího stavu? Není vidět, že by se na to pomýšlelo, naopak, uvolňují se ještě dále pouta, jež bývala pokládána za svatá pouta, za svorníky mravního řádu.

Kdo ti, ženo, pomůže z tohoto ponižení? Kdo tě, dívko, uchrání do budoucna hrozných zklamání? Musíš si pomoci, sama! Opravdu, sama? Tu si řekneš: »Pak mi není pomoci! Neboť co zmohu sama?«

Ano, sama musíš začít, česká ženo a dívko. Musíš se napřed sama vnitřně odpoutati ode všeho, co tě zeslabuje, ponižuje a strhuje. A potom se přimknouti k mocnému Vítězi, který tě povznese k pravé cti a svobodě. Je to Ježíš Kristus, božský Osvoboditel, a vůdkyně k němu Panna Maria.

V čem záleží to vnitřní odpoutání? Oprostiti se od světského ducha, jeho smýšlení, zájmů a snah, od falešné kultury, od běžných bludů, od povrchní četby, od stálého pachtění po novotách, oprostiti se od opíčení po jiných, od chvilkových mód, od světských ohledů. Dlužno se uchýlit do samoty, zčistiti si zrak, uklidniti a uprázdniti nitro a z tohoto odstupu zaujmouti správný postoj ke všemu, co přináší proud času, naučiti se hodnotit vše podle měřítek věčných, božských. Ani to však již nedovedeme sami, i v tom jsme odkázáni na přispění milosti Kristovy, ale ta se nám ochotně nabízí, jen když jí uprázdníme místo v srdci.

V těchto posledních dnech jsme svědky toho, jak se mstí kolaborantství. Denně se vynášejí rozsudky nad kolaboranty. Bůh netrpí kolaborantství s duchem světa, jenž kolaboruje s duchem temnot. Toto kolaborantství se na každém vymstí. Proto zavčas pryč od něho. A smrt okupantům, kteří uchvátili srdce a vystřebávají jeho síly a ušlechtilé city. To musí být snahou české ženy a dívky.

A po této čistce ve vlastním nitru a ve vztazích k okolí, třeba upřiti zraky na velebný zjev Ježíše Krista, otevřiti sluch jeho božskému slovu, pokorně se skloniti před jeho královským majestátem, láskyplně se podrobiti jeho vedení, sjednotiti se s jeho vůlí, nechat se proniknouti jeho Duchem. Spasitel dá duši světlo, sílu,

odvahu a duše může si říci s Apoštolem: »Všecko zmohu v tom, jenž mě posiluje.« (Fil. 4, 13.)

Nejsvětější Panna pak se stává ženě a dívce, jež se jí zasvětí. Matkou dobré rady a ustavičné pomoci. Takto získá žena pravé a dokonalé osvobození, svobodu, ke které Kristus osvobodil nás. (Gal. 4, 31.)

Ženy a dívky takto osvobozené nejsou ani ve společenském životě osamělé. Jsou živými údy v mystickém těle, jehož hlavou je Kristus, v jeho Církvi. K uplatnění svatých a spravedlivých požadavků žen a dívek máme u nás podle pokynů náměstka Kristova usměrněný »Svaz katolických žen a dívek«, jenž dává ženám a dívкам možnost, aby společným úsilím se snažily sebe povznést a národu dátí, co od ženy potřebuje a co od ní očekává.

-pokračování příště-

Divini illius magistri (pokračování)

Minulou lekci jsme se dověděli, že existují tři instituce, které mají od Boha právo vychovávat. Je to rodina, církev a stát. Dále jsme se dověděli, že nejvyšší výchovný úřad patří církvi, která pečeje o to, aby člověk došel svého cíle, tedy spásy duše. Všechny tři výchovné instituce mohou a mají navzájem v souladu spolupracovat a právo jedné neruší právo druhé.

Dnes se zamysleme nad rodinou. Ta, stejně jako církev, pochází od Boha. Bůh dává přímo jí plodnost, pramen života, tedy i pramen výchovy. Svatý Tomáš Akvinský píše:

„Tělesný otec má zvláštní podíl na přičině vzniku; ta je obecně řečeno v Bohu ... Otec je původcem i zrození i výchovy i kázně a všeho, co patří k zdokonalení lidského života.“

Rodina má přímo od Stvořitele právo k výchově potomstva. Toto právo jí nemůže být odňato a je přednejší než právo kterékoliv lidské společnosti a státu. Toto právo nelze podrobit žádné pozemské moci.

Zde mi dovolte malou odbočku. V současné době v naší vlasti úspěšně funguje Výbor na obranu rodičovských práv (www.vorp.cz), který ministerstvu školství připomíná svá práva. Víme, že stát někdy neblaze zasahuje do výchovy dětí. Například vznikající sexuální výchova ve školách je toho dokladem. Rodiče mají přednostní právo před státem rozhodovat o výchově svých dětí. Proto mnozí raději své děti neposílají do školy a vyučují si je doma. Tak tomu bylo i v případě známého staroříšského vydavatele Josefa Floriana. Ten se zařídil podle papežského listu Lva XIII. *Sapientiae Christianae*, kde stojí:

„Proto musí rodiče vši silou a pevně potírat každou nespravedlnost v tomto směru, a všemožně se zajistiti, aby jim zůstala moc vychovávati

děti jak se sluší po křesťansku a hlavně moc neposílati děti do škol, v nichž jsou v nebezpečí, že by nasákly zhoubným jedem bezbožnosti.“

Svatý Tomáš k právu rodičů na výchovu dodává:

„Dítě jest přirozeně něčím z otce...: proto podle přirozeného práva je dítě, které nedospělo užívání rozumu, pod ochranou otcovou. Proto by bylo proti přirozené spravedlivosti, kdyby dítě před užíváním rozumu bylo odňato péci rodičů nebo bylo o dítěti něco stanoveno proti vůli rodičů.“

Rodičovská výchova se děje jak v oblasti náboženské, tak i mravní, tělesné a občasné a svůj cíl má v dosažení **mravního života** potomka. Mnoho rodičů poznává, že svou oporu nachází v církvi, která hájí jejich práva. Mnoho rodičů také využívá výchovných institucí církve, jako jsou církevní školy.

Papež Pius XI. dále připomíná, že povinností každého člověka je, aby přijal jediné pravé náboženství a připomíná katolickým rodičům povinnost nechat pokrýt své děti a křesťansky jich vychovat. Církev, která má od Boha i právo nad rodinou, často úzkostlivě dbá na to, aby spíše nezasahovala do výchovného práva rodiny.

V další části pojednává papež o výchovném úkolu státu. Přednostní právo vychovávat patří církvi a rodině. Státu tím ale nevzniká žádná újma při výchově svých občanů. Při výchově zastává stát dvojí úlohu: ochrannou a podpůrnou. Jelikož je vlastním cílem státu blaho občanů, svůj úkol při výchově nejlépe splní bude-li:

chrániti a podporovati rodinu i jednotlivé občany a nikoliv je jakoby pohlcovati nebo se vtlačovati na jejich místo.

Stát má svými zákony povinnost chránit právo rodiny na křesťanskou výchovu dětí. Velmi důležité je, aby stát chránil a podporoval mravní a náboženskou výchovu mládeže. Rovněž je na státu, aby zakročil, když:

by snad péče rodičů bud' pro jejich netečnost bud' pro nezkušenosť či pro nehodnost byla částečně nebo naprostě nedostatečná. Neboť výchovné právo rodičů není svrchované a neomezené, nýbrž závisí na právu přirozeném a Božím a proto podléhá moci a soudu Církve a pro obecné dobro také péci a ochraně státu.

Papež Pius XI. tvrdí, že je nespravedlivé, když stát na sebe strhuje veškerou výchovu a vzdělání a nutí rodiny proti jejich svědomí posílat děti do státních škol. Přesto však si může stát vyhradit výchovu, která se týká přípravy na službu ve vojenství nebo státní správě. Nicméně i v těchto školách se musí varovat porušování práv církve a rodiny. Papež si všimá, že státy toto nedodržují:

V těchto dobách, kdy rozbujel přepojatý a falešný nacionalismus, nebezpečný pravému pokoji a rozkvětu, přesahuje všechny meze tak

zvaná tělesná výchova jinochů, (proti samé lidské přirozenosti i dívek) vedená v duchu vojenském, při níž se často utráčí i v sám den Páně mnoho času, jenž by měl být věnován náboženským povinnostem a posvátnosti rodinného života.

K tělesné výchově zde ještě papež dodává, že není správné dávat sportu přílišnou chválu a vážnost, neboť už v pohanských dobách z něj vznikl úpadek správné tělesné výchovy.

Na závěr této kapitoly papež ujišťuje všechny státy, že Bůh rozdělil vedení lidstva mezi dvě moci (církev a stát), které si neodporují, ale každá plní své poslání v mezích svých kompetencí. Církev řídí věci Boží a stát věci lidské, proto i když připadne některá záležitost pod pravomoc obou, nemá přijít ke sporu, ale ke spolupráci.

„Čím více světská moc spolupracuje s duchovní a všemožně ji podporuje, tím více přispívá k zachování státu. Když totiž církevní správce hledí podle svého určení duchovní mocí a duchovními prostředky vychovati dobrého křesťana, nutně z něho současně činí dobrého občana, jakým má být pod státní mocí.“

-pokračování příště-

Důstojně slavit Eucharistii

Je třeba doporučit, aby věřící přijímal svaté přijímání vkleče a do úst. Prohlásil to kardinál Antonio Canizares Llovera, prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátostný řád. „Věřící, kteří přijímají Eucharistii z rukou papeže Benedikta XVI., činí tak na kolenou a do úst. To je postoj, jaký jsme povinni zaujmout vůči Bohu a který je třeba opět obnovit.“

„Je to prosté, uvědomit si, že se nacházíme před Bohem, který k nám přichází, a my si to vůbec nezasloužíme. Myslím, že je pro celou církev nutné přijímat svaté přijímání na kolenou.“

„Pokud budeme svaté přijímání banalizovat, banalizujeme všechno a my nemůžeme neztratit nejdůležitější okamžik, jakým je svaté přijímání, a k tomu je naopak nutné uznání reálné přítomnosti Ježíše Krista, který je Bůh, Láska nade všechnu lásku.“

Kardinál upozornil také na liturgické zlorády a zdůraznil, že je nutné to napravit především dobrým vzděláváním v seminářích, vzděláváním kněží, katechetů i věřících laiků. Toto vzdělávání musí přispět k tomu, aby se obřady konaly důstojně, v souladu s církevními normami, což je jediný způsob, jak důstojně slavit Eucharistii.

Kath-net

POŘAD BOHOSLUŽEB na 11. 9. – 18. 9. 2011:

Den	Liturgická oslava	Místo	Čas	Úmysl mše svaté
Neděle 11. 9.	24. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	Hustopeče	8:00	za šťastný stav manželský
		Černotín	9:30	za farmíky
		Bělotín	11:00	za rod Vojtěcha a Boženu Kociánovy, staříčky z 2 str, ž r a DO
Pondělí 12. 9.	Jména Panny Marie	Hustopeče	18:00	za Marii Čípovou a rod 2 str
Středa 14. 9.	Povýšení svatého kříže	Černotín	17:00	za + Marii Šnejdrlovou, mža, sour a ž r
		Špičky	18:00	za Ludmilu Hrabovou, mžl, děti, ž a + r
Čtvrtek 15. 9.	Panny Marie Bolestné	Bělotín	18:00	za celou ž a + rodinu
Pátek 16. 9.	Sv. Ludmily, mučednice	Bělotín	14:00	requiem za Karla Plesníka
		Hustopeče	18:00	za Karla Vinklářka, mžku, ž a + r
Sobota 17. 9.		Černotín	18:00	za + Františka Reka a ž r
Neděle 18. 9.	25. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	Špičky	9:30	za Anežku Valentovou, mžl, dceru a ž r
		Bělotín	11:00	za Martu a Josefa Žákovčíkovy, ž a + r
		Hustopeče	15:00	hodová mše svatá za farmíky

- V úterý 13. 9. 2011 v 8:00 hod. bude předhodový úklid kostela v Hustopečích. Přijďte všichni, kdo máte ruky a nohy.
- V tomto týdnu v Hustopečích začne výuka náboženství:
1. a 2. třída v středu od 11:55
3. a 4. třída ve středu od 12:45
5. a vyšší třídy ve čtvrtek od 13:40
Dětem, kterým to nebude vyhovovat se budu věnovat individuálně.
- Ve čtvrtek v 16:00 hodin je zkouška scholičky.
- Měsíční sbírka vynesla v Hustopečích 12 181,-Kč, ve Špičkách 4 053,-Kč, v Černotíně 3 193,-Kč a v Bělotíně 2 770,-Kč.
- Děti už minulou neděli začali sbírat obrázky. Když v neděli na mše svaté nebudou, tak ať si to nahradí a přijdou ve všední den.

Telefon na faru: 581 626 040